

Dési Ábel hagyatéka

Világhírű gondolkodókkal levelezett –
Mit rejt a 21 kartondoboz?

Dési Ábel, polgári nevén **Sárkány Szilveszter** egy éve hunyt el Szabadkán. Egykori barátaiból alakult egy csoport, amely a hagyatékát gondozza, ugyanis nem volt örököse. Hogy senki ne tenyerelhessen rá a majd 5300 kötetes könyvtárára, a több száz magyar, szerb-horvát, német, francia filozófiai, társadalomtudományi folyóirat-számra, jogászai segítséggel zárolták a Városi Könyvtárba és a Szabadegyetemre az egész hagyatékot. **Brenner János** szabadkai újságíró, Dési egykori kollégáját, főnökét kérték fel, hogy a papírdobozokba került kéziratokat, leveleket rendszerezze. A huszonegy 40x30x20 cm-es dobozba 256 dosszié került, s ezek mindegyikébe kisebb irattartók találhatóak: összesen mintegy 1500 dossziéről van szó.

Brenner János

ard, Bloch, Krleža, Čosić. A leg-tén filozófus Fehér Ferencel folytatta. Az említett filozófusok, írók szinte mindegyikéről írt is, életútjukról, könyveiket bemutatta az olvasóknak. De írt Titórol, Juhász Gyuláról, Ács Károlyról, Krležáról, Bibó Istvánról és másokról is, van akiről kisebb cikket, másokról nagy tanulmányt. Az említett személyek közül többeket, és a környezetében található emberek közül azokat, akiket jobban kedvelt, verses formában mutatott be, tett fel nekik kérdéseket.

30–40 novellát is találtam a dobozban, s regények kéziratait (A test valósága, Ki hal meg érted?, A boldogság kocsmája, Ébredés a sötétben, Képzelt szerelemesek, Örület és temető, Kiegyezés a rettegéssel, Villanás és köd, Mit akarsz te bolond ember?). Ugyanaz a kézirat, ugyanaz a cím több példányban is megvan,

Dési évtizedekig ezzel az aktatáskával járta a világot, a várost

tehát egyik-másik kéziratot átdolgozta, illetve egyik-másik címét megváltoztatta. A Goli Otokon töltött évekről nem lehetett beszélgetni vele, de van egy kézírata Kopár-sziget címmel, van egy hosszabb írása, A Kopár-sziget évei 50 év távlatából, s feltételezhetően az önéletrajzi tárgyú regényében/regényrészletében (Az önvallo-

Mile Tasić

más kísérlete), önéletrajzi levelében (Ideiglenes végrendelet) is felöleli életének e szakaszát is. A megjelent cikkeire is rábukkantam ezekben a dobozokban. Egy hónapos munka volt a dobozok feldolgozása, a címjegyzék elkészítése. Ahhoz, hogy pontos képet, mélyebb betekintést kapjunk, mit is rejtenek a dossziék, néhány emberre, egy tágas szobára lenne szükség, mert ez egy hosszabb munkát igényel.

Mile Tasić könyvtáros, újságíró, egyike azoknak, akik gondját viselik a Dési-hagyatéknek. Mint mondta, most nézik majd át a kéziratokat, leveleket, ami egy óriási munka, s reméli, lesz olyan tanulmány, regény vagy novellakézirat, ami majd megjelenik. Dési élete utolsó időszakában is gyakran adott kéziratot a különböző kiadóknak, Tasić nagyon sajnálja, hogy ezek Dési életében nem jelentek meg, ezért reméli, hogy legalább halála után napvilágot lát műveinek egy része.

– Dési utolsó esszéje a Krug severa című internetes lapunkban jelent meg Idő és humanizmus címmel. Gyakran eszembe jut Dési Ábel, s az, hogy nem kapta meg a kellő megbecsülést, tiszteletet ez a csillogó műveltségű, nagy tudású ember